

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۹/۰۹/۱۱

(شماره ۲۵)

۲۲ شهریور ماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۶

۲- یورو

۹

۳- ین

۱۳

۴- لیره انگلیس

۱۷

۵- طلا

۱۹

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۶/۲۰

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۹/۱۱

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۱ سپتامبر	پنجشنبه ۱۰ سپتامبر	چهار شنبه ۹ سپتامبر	سه شنبه ۸ سپتامبر	دوشنبه ۷ سپتامبر	عنوان	جمعه ۴ سپتامبر
۰/۶۳۹۷۱		-۰/۷۶	۰/۶۳۴۸۴	۰/۶۳۱۳۱	۰/۶۳۴۰۹	۰/۶۳۵۲۷	۰/۶۳۵۱۱	۰/۶۳۸۴۳	دلار به SDR	۰/۶۳۹۸۶
۱/۶۲۸۸	(۴)	۱/۵۷۷	۱/۶۵۴۵	۱/۶۶۷۸	۱/۶۶۶۶	۱/۶۵۴۰	۱/۶۴۹۴	۱/۶۳۴۷	لیره انگلیس *	۱/۶۳۹۷
۱/۰۹۸۱	(۱)	-۱/۷۸	۱/۰۷۸۵	۱/۰۷۷۸	۱/۰۷۸۴	۱/۰۷۹۴	۱/۰۷۹۷	۱/۰۷۷۴	دلار کانادا	۱/۰۸۴۸
۱/۰۶۱۶	(۳)	-۱/۶۰	۱/۰۴۴۶	۱/۰۳۷۶	۱/۰۳۸۳	۱/۰۴۰۶	۱/۰۴۶۷	۱/۰۵۹۹	فرانک سوییس	۱/۰۶۰۲
۹۲/۷۵	(۵)	-۰/۸۶	۹۱/۹۵	۹۰/۶۷	۹۱/۷۲	۹۲/۰۶	۹۲/۳۰	۹۳/۰۳	ین ژاپن	۹۲/۹۹
۱/۴۲۷۸	(۲)	۱/۶۴	۱/۴۵۱۱	۱/۴۵۸۰	۱/۴۵۸۶	۱/۴۵۶۶	۱/۴۴۹۲	۱/۴۳۳۵	یورو (یول واحد اروپایی) *	۱/۴۳۱۰
۱/۵۶۳۲۰		۰/۷۷	۱/۵۷۵۲۲	۱/۵۸۴۰۱	۱/۵۷۷۰۷	۱/۵۷۴۱۳	۱/۵۷۴۵۲	۱/۵۶۶۳۵	SDR به دلار	۱/۵۶۲۸۵
۹۷۳/۵۱		۲/۷۰	۹۹۹/۷۷	۱۰۰۷/۷۰	۹۹۳/۰۰	۹۹۶/۳۰	۱۰۰۷/۴۵	۹۹۴/۴۰	طلای لندن (هراونس)	۹۸۷/۳۵
۹۷۳/۸۱		۲/۳۱	۹۹۶/۲۶	۱۰۰۵/۷۰	۹۹۵/۳۵	۹۸۸/۷۵	۹۹۵/۸۰	۹۹۵/۷۰	طلای نیویورک (هر اونس)	۹۹۱/۵۰
۶۷/۹۰		۱/۴۱	۶۸/۸۶	۶۷/۶۹	۶۹/۸۶	۶۹/۸۳	۶۹/۴۲	۶۷/۵۱	نفت برنت انگلیس	۶۶/۸۲
۶۸/۴۱		۳/۶۶	۷۰/۹۱	۶۹/۲۹	۷۱/۹۴	۷۱/۳۱	۷۱/۱۰	تعطیل	نفت پایه آمریکا	۶۸/۰۲
۹۳۷۵		۲/۰۸	۹۵۶۹	۹۶۰۵	۹۶۲۷	۹۵۴۷	۹۴۹۷	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریت)	۹۴۴۱
۱۰۳۴۱		۰/۵۴	۱۰۳۹۷	۱۰۴۴۴	۱۰۵۱۴	۱۰۳۱۲	۱۰۳۹۳	۱۰۳۲۱	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۱۸۷
۵۳۶۰		۳/۵۱	۵۵۴۸	۵۶۲۴	۵۵۹۵	۵۵۷۴	۵۴۸۲	۵۴۶۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۳۸۴
۴۸۲۱		۳/۲۲	۴۹۷۷	۵۰۱۱	۴۹۸۸	۵۰۰۴	۴۹۴۷	۴۹۳۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۸۵۲

شماره ۲۵

* هر واحد به دلار آمریکا

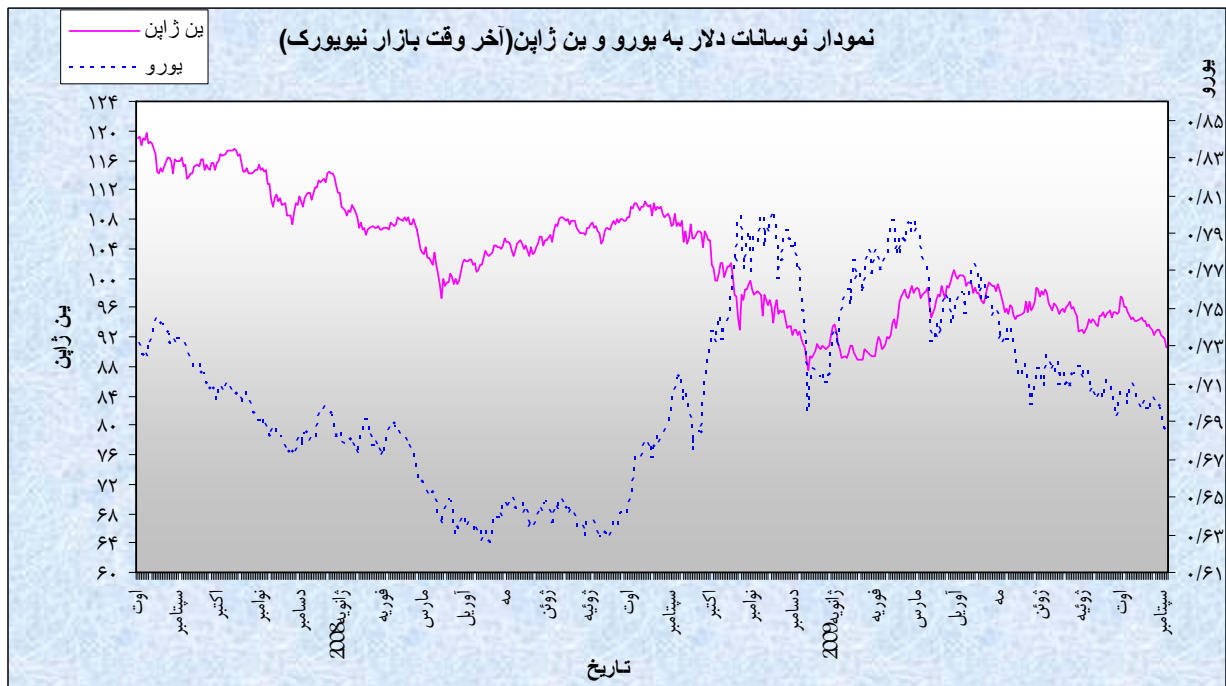
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک در برابر یورو، لیره انگلیس و ین ژاپن، به ترتیب ۱/۶۴ درصد، ۱/۵۸ درصد و ۰/۸۶ درصد کاهش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۳/۰۳-۹۰/۶۷ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۵۸۶-۱/۴۳۳۵ دلار و هر لیره انگلیس در محدوده ۱/۶۶۷۸-۱/۶۳۴۷ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر احتمال کاهش تدریجی نقش دلار در ذخایر ارزی کشورها، افزایش و ریسک پذیری سرمایه گذاران و برخی از موارد دیگر بوده است. در پایان هفته ماقبل، وزرای

دارایی و رؤسای بانکهای مرکزی گروه ۲۰ تصمیم گرفتند که به سیاست پولی و مالی انبساطی خود ادامه دهند. این امر به همراه اعلام پیش نویس قوانین جدید برای تسهیل محدودیت سرمایه گذاری در چین، انتشار ارقام نسبتاً مطلوب در این کشور و رشد شاخصهای قیمت سهام در طول هفته گذشته، ریسک پذیری سرمایه گذاران را افزایش داد. در روز دوشنبه خبر مربوط به رشد بیش از انتظار ۳/۵ درصدی سفارشات کارخانه ای ماه ژوئیه آلمان منتشر شد. همچنین در روز دوشنبه یک گزارش سازمان ملل، احتمال تنوع سازی در ذخایر ارزی بانک مرکزی را افزایش داد. حتی احتمال افزایش سهم طلا در ذخایر ارزی و کاهش سهم دلار در ذخایر برخی از کشورها تقویت گردید. احتمال تبدیل قسمتی از ذخایر ارزی ۲/۰ تریلیون دلاری چین به طلا نیز برسر زبانها بود. در هشتم اوت جاری نیز صندوق بین المللی پول اعلام کرد که دولت چین موافقت کرد معادل ۵۰ میلیارد دلار اوراق قرضه SDR از این مؤسسه خریداری نماید. قرار است که قیمت این اوراق به یوان چین پرداخت شود. روسیه و برزیل نیز در صف خرید اوراق قرضه SDR از صندوق قرار دارند. این خریدها نشان میدهد که بانکهای مرکزی به تدریج درصدد یافتن جایگزینی برای دلار بعنوان ذخیره ارزی می باشند. همچنین در هفته ماقبل صندوق معادل ۲۵۰ میلیارد دلار SDR بین کشورهای عضو توزیع کرد و قرار است معادل ۳۳ میلیارد دلار SDR دیگر نیز در ۹ سپتامبر توزیع نماید. به این ترتیب حجم ذخایر SDR به میزان قابل ملاحظه ای افزایش یافته و این امر زمینه را برای سرمایه گذاری کشورهای با مازاد حسابجاری در SDR و کاهش سهم دلار در ذخایر ارزی آنان آماده کرده است. در روز جمعه نیز یکی از مقامات وزارت خزانه داری آمریکا گفت که اقدام چین جهت متنوع سازی ذخایر عظیم ارزی آن قابل توجیه است. این اظهارات نیز تا حدودی بیانگر قابل قبول بودن کاهش سهم دلار در ذخایر ارزی کشورها توسط مقامات آمریکایی است. موارد مذکور موجب ادامه کاهش دلار در برابر یورو، یین و برخی از ارزهای عمده دیگر از روز سه شنبه تا پایان روز جمعه گذشته شد. حتی در مقطعی از روز جمعه در بازار نیویورک هر یورو به سطح ۱/۴۶۳۴ دلار، یعنی به بالاترین سطح ۲۰۰۹ میلادی، افزایش یافت. در روز دوشنبه بسیاری از معامله گران انتظار داشتند که در اجلاس روز پنجشنبه شورای سیاستگزاری بانک مرکزی انگلیس تصمیم به حفظ نرخ بهره کلیدی این بانک در سطح ۰/۵ درصد گرفته شود. اما احتمال تسهیلی تر کردن غیرمنتظره سیاست پولی از طریق روشهای غیرسنتی وجود داشت. به

همین دلیل در روز دوشنبه در بازار لندن دلار در برابر لیره انگلیس تقویت گردید. اما از روز سه شنبه تا پایان هفته گذشته اخبار مربوط به افزایش بیش از انتظار تولیدات صنعتی انگلیس و تصمیم روز پنجشنبه بانک مرکزی انگلیس به عدم تسهیلی تر کردن سیاست پولی، موجب ضعف دلار در برابر لیره گردید.

ب - بازار پولی داخلی

به احتمال بسیار زیاد، حداقل تا پایان سه ماهه اول سال میلادی آینده، بانک مرکزی به سیاست پولی فوق العاده انبساطی ادامه دهد. چون اولاً هنوز فشارهای تورمی اقتصاد کشور را تهدید نمی کند. دوماً نرخ بیکاری در ماه اوت به ۹/۷ درصد نیروی کار، یعنی به بالاترین سطح ۲۶ سال گذشته، رسید. سوماً مصرف کنندگان همچنان در حال کاهش بدهیهای خود هستند. این امر به مفهوم عدم تمایل آنان به افزایش هزینه های مصرفی خود می باشد. هزینه های مصرفی حدود ۷۰/۰ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل میدهد. به همین دلیل عدم رشد هزینه های مصرفی می تواند به صورت مانعی جدی در راه تقویت رشد اقتصادی درآید. طبق آخرین ارقام منتشره، بدهیهای مصرف کنندگان به نرخ سالانه در ماه ژوئیه نسبت به ماه مقابل ۱۰/۴ درصد کاهش یافته و به ۲/۴۷ تریلیون دلار رسید. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در محدوده ۰-۰/۲۵ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۲۱ اوت	متوسط هفته منتهی به ۲۸ اوت	متوسط هفته منتهی به ۴ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۱ سپتامبر
دلار آمریکا	۰/۴۲	۰/۳۷	۰/۳۲	۰/۳۲
یورو	۰/۸۳	۰/۸۱	۰/۷۸	۰/۷۸
ین ژاپن	۰/۳۹	۰/۳۹	۰/۳۸	۰/۳۸
لیره انگلیس	۰/۷۴	۰/۷۰	۰/۶۸	۰/۶۸

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته موازنه حساب تجاری آمریکا در ماه ژوئیه و چندماه گذشته به شرح زیر بوده است:

ارقام به میلیارد دلار

سال عنوان	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	هفت ماهه اول ۲۰۰۸	هفت ماهه اول ۲۰۰۹	ژوئیه ۲۰۰۸	ژوئن ۲۰۰۹	ژوئیه ۲۰۰۹
موازنه تجاری	-۷۵۸/۵۲	-۷۱۱/۶۱	-۶۹۶/۰	-۴۰۳/۳۹	-۲۰۷/۳۷	-۶۴/۸۹	-۲۷/۴۹	-۳۱/۹۶
- صادرات	۱۴۴۵/۷۰	۱۶۲۱/۸۱	۱۸۲۶/۵۹	۱۰۸۸/۸۱	۸۶۷/۶۱	۱۶۴/۴۳	۱۲۴/۸۸	۱۲۷/۵۹
- واردات	۲۲۰۴/۲۳	۲۳۳۳/۴۲	۲۵۲۲/۵۳	۱۵۱۹/۲۰	۱۰۷۴/۹۸	۲۲۹/۳۲	۱۵۲/۳۷	۱۵۹/۵۵

قبلاً انتظار می رفت که کسری حساب تجاری در ماه ژوئیه به ۲۷/۳۵ میلیارد دلار کاهش یابد. رشد ۱۶/۳ درصدی کسری حساب تجاری در ماه ژوئیه شدیدترین کاهش در نوع خود از فوریه سال ۱۹۹۹ میلادی به بعد می باشد. در ماه ژوئیه صادرات و واردات هر دو افزایش شدیدی داشتند. رشد شدید واردات اتومبیل به دلیل مشوق های دولت برای خرید اتومبیل ، افزایش قیمت نفت و افزایش کالاهای مصرفی از علل اصلی افزایش واردات بوده است. افزایش صادرات نیز به احتمال زیاد ناشی از بهبود اقتصادی طرفهای تجاری آمریکا بوده است. کسری بودجه آمریکا نیز از ۱۱۱/۹۱ میلیارد دلار در ماه اوت سال گذشته به ۱۱۱/۴۰ میلیارد دلار در ماه اوت سالجاری کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که کسری بودجه ماه اوت سالجاری به ۱۵۲/۰ میلیارد دلار افزایش یابد. این کاهش کسری بودجه به دلیل پرداخت زودتر از موعد حدود ۲۵/۰ میلیارد دلار از تعهدات دولتی بوده است. این پرداختها به جای ماه اوت، در ماه ژوئیه صورت گرفت. تاکنون در ۱۱ ماهه اول سالجاری (منتهی به ۳۰ سپتامبر ۲۰۰۹) کسری بودجه به ۱/۳۷۸ تریلیون دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل (۵۰۰/۵۳ میلیارد دلار) ، افزایش بسیار شدیدی را نشان میدهد. کاخ سفید در ۲۵ اوت کسری بودجه سال مالی جاری را ۱/۵۸ تریلیون دلار پیش بینی کرده بود. احتمالاً کسری بودجه دولت در ماههای

آینده بیشتر کاهش خواهد یافت. چون با بهبود وضعیت بانکها، آنها به تدریج بدهیهای خود را به دولت پرداخت خواهند کرد. موجودی انبار بخش عمده فروشی پس از ۲/۱ درصد کاهش ماهانه در ماه ژوئن، در ماه ژوئیه بطور ماهانه ۱/۴ درصد و بطور سالانه ۱۲/۸ درصد کاهش داشته است. ماه ژوئیه یازدهمین ماه متوالی است که موجودی انبار کاهش نشان میدهد. در ماه ژوئیه موجودی انبار به پایین ترین سطح خود از سپتامبر سال ۲۰۰۶ میلادی به بعد کاهش یافت. کاهش مداوم موجودی انبار زمینه را برای افزایش تولید مهیا کرده است.

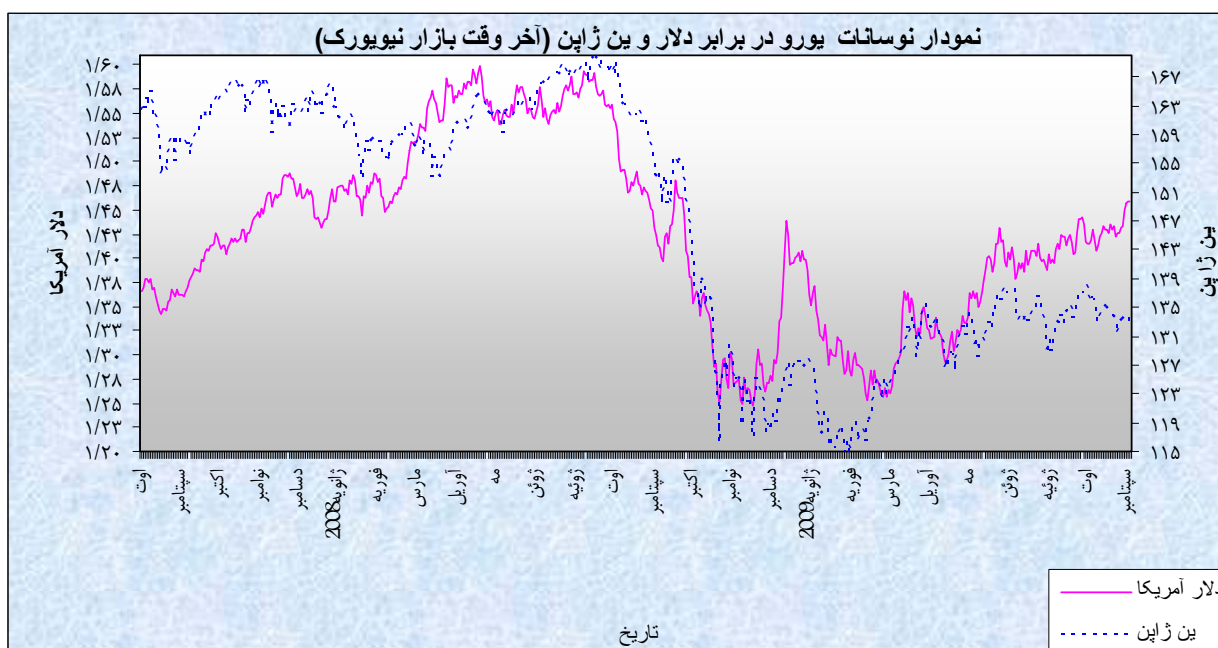
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا												
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	شاخصهای اقتصادی ماه
۹/۴	۹/۵	۹/۴	۸/۹	۸/۵	۸/۱	۷/۶	۷/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۱	۶/۱	نرخ بیکاری (به درصد)
-۳۱/۹۶	-۲۷/۴۹	-۲۵/۹۷	-۲۹/۲	-۲۸/۵	-۲۶/۱	-۳۶/۲	-۳۹/۹	-۴۱/۶	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۰	-۵۹/۰۸	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
			-۰/۵	-۱/۷	-۱/۵	-۲/۰	-۲/۴	-۱/۳	۱/۴	-۴/۰	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۲/۱	-۱/۳	-۱/۳	-۰/۷	-۰/۴	۰/۲	۰/۰	۰/۱	۱/۱	۳/۷	۴/۹	۵/۴	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماه سوم ۲۰۰۹			سه ماه دوم ۲۰۰۹			سه ماه اول ۲۰۰۸			سه ماه چهارم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
			-۱/۰			-۶/۴			-۶/۳			

۲- منطقه یورو

الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا تقویت شد. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۶۴ درصد افزایش یافت. به نرخ های پایان وقت بازار نیویورک در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۴۳۳۵-۱/۴۵۸۶ دلار معامله گردید.

در روزهای دوشنبه و سه شنبه افزایش قیمت کالاهای اساسی، تمایل به خرید ارزهای مرتبط با این کالاها را بالا برد. در نقطه مقابل تمایلی به خرید دلار وجود نداشت. بویژه گذشتن قیمت طلا از مرز ۱۰۰۰ دلار در هر اونس طی روز سه شنبه در تقویت این فضا مؤثر بود. برخی فعالان بازار دچار این نگرانی شدند که رشد قیمت طلا به معنی کاهش جذابیت دلار باشد. در روز دوشنبه خبری انتشار یافت مبنی بر آنکه اعضای گروه ۲۰ توافق نموده اند که به سیاستهای پولی و مالی انبساطی ادامه دهند. از سوی دیگر، در چین با تصویب قانون جدیدی، موانع و محدودیتهای

سرمایه گذاری تا حدی برداشته شد. همه این عوامل به جو ریسک پذیری در بازار کمک و موجبات تقویت بازارهای سهام را فراهم نمود. بطوریکه شاخص سهام اروپایی (FTEU3) در روز دوشنبه ۱/۳ درصد رشد نمود و در روز سه شنبه نیز با ادامه روند صعودی به بالاترین سطح خود طی یازده ماه گذشته رسید. علاوه بر آن طی این روز و روز چهارشنبه زمزمه هایی شنیده می شد مبنی بر آنکه چین قصد دارد بخشی از ذخایر عظیم ۲ تریلیون دلاری خود را به طلا اختصاص دهد. مجموع موارد یاد شده موجب شد که ارزش یورو در برابر دلار در سه روز اول هفته از سیر صعودی برخوردار باشد. ضعف دلار در روزهای آغازین هفته شرایط را برای خریدهای سودجویانه این ارز فراهم نمود. در نتیجه یورو در برابر دلار تضعیف شد. در روز جمعه نماینده خزانه داری آمریکا در چین گفت که تنوع بخشی بیشتر به ذخایر عظیم چین منطقی و قابل درک است. گزارش منتشره ای حاکی از آن بود که تولیدات صنعتی چین در ماه اوت از بیشترین رشد طی یک سال گذشته برخوردار بوده است. این گزارش امیدواری به چشم انداز اقتصاد جهانی را بیشتر نمود و به تبع آن یورو در برابر دلار تقویت شد.

ب - وضعیت اقتصادی

شاخص اعتماد اقتصادی منطقه یورو از ۱۷/۰- در ماه اوت به ۱۴/۶- در ماه سپتامبر افزایش پیدا کرد که این رقم برای شاخص مذکور بالاترین رقم از ژوئیه ۲۰۰۸- یعنی درست قبل از اعلام ورشکستگی بانک بزرگ آمریکایی Lehman Brothers- تاکنون می باشد.

مازاد تجاری آلمان از ۱۰/۹ میلیارد یورو در ماه ژوئن به ۱۲/۴ میلیارد یورو در ماه ژوئیه رسید. صادرات در ماه ژوئیه ۲/۳ درصد بهبود یافت اما واردات نسبت به ماه قبل تغییری نشان نداد و همین موجب بهبود وضعیت تجاری این کشور گردید. تولیدات صنعتی آلمان پس از آنکه در ماه ژوئن به طور ماهانه ۰/۸ درصد رشد داشت، در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل ۰/۹ درصد افت نشان داد.

البته سفارشات صنعتی در ماه ژوئیه ۳/۵ درصد رشد نشان می دهد که این نویدبخش بهبود تولیدات در ماههای پیش رو می باشد.

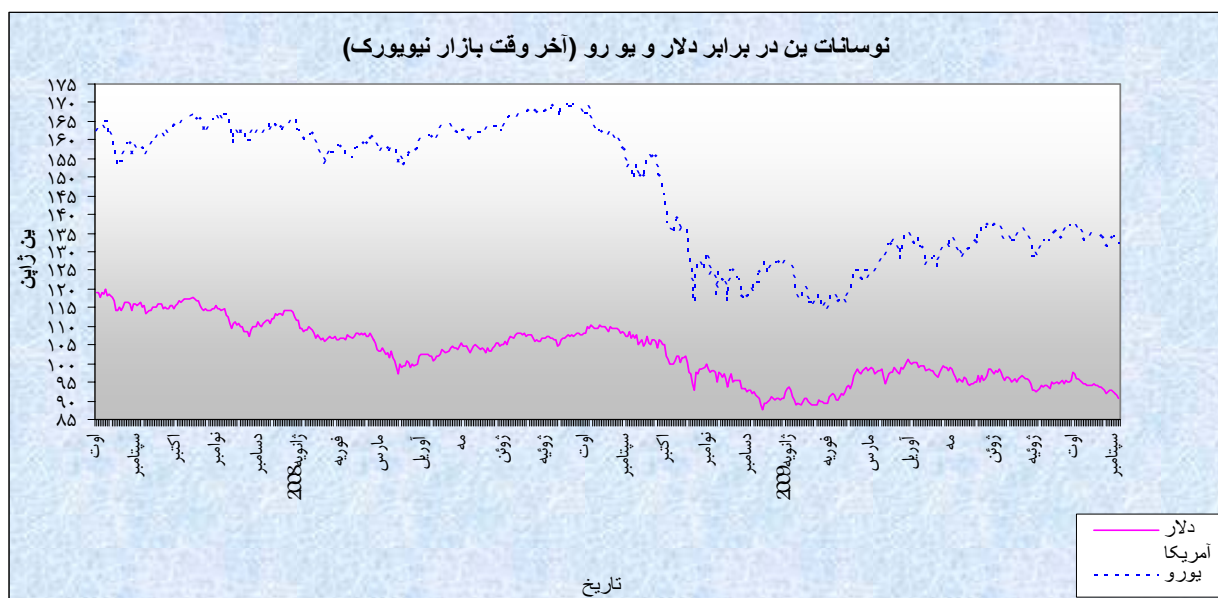
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو												ماه	شاخصهای اقتصادی
ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت		
		۹/۵	۹/۳	۹	۸/۷	۸/۳	۸/۱	۷/۹	۷/۷	۷/۶	۷/۵	نرخ بیکاری (به درصد)	
				۰/۵۲	-۱/۳	-۱۵/۲۱	-۰/۹۵	-۷/۳۸	۰/۶۷	-۶/۶۰	-۱۴/۱۰	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
	-۰/۶	۰/۶	-۱/۵	-۱/۴	-۲/۶	-۲/۴	-۲/۹	-۲/۷	-۱/۷	-۱/۸	۰/۸	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
-۰/۷	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۶	۱/۲	۱/۱	۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۸	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماهه دوم ۲۰۰۹		سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		
-۴/۶		-۴/۹			-۱/۷			۰/۵					

۳- ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده باستثنای دلار آمریکا تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۸۶ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۳/۰۳-۹۰/۶۷ ین معامله گردید.

دلار آمریکا و ین ژاپن روز دوشنبه با کاهش رو برو شدند، یورو افزایش یافت و دلار استرالیا به بالاترین سطح خود طی یک سال گذشته رسید. بازگشت ریسک پذیری و افزایش شاخصها در بازارهای سهام آسیا پس از آن شکل گرفت که وزرای دارایی و روسای بانکهای مرکزی ۲۰ کشور صنعتی موسوم به گروه ۲۰ از روند فعلی پشتیبانی های مالی و اقتصادی در جهان حمایت کردند. روز دوشنبه بازار آمریکا تعطیل بود و همین مسئله تا حدودی جهت گیری روز سه شنبه بازارهای مالی در آسیا را سردرگم کرده بود. با اینکه شاخص سهام

توکیو در روز سه شنبه مثبت بود اما سرمایه‌گذاران وضعیت خرید ارزهای مقابل ین را کنار گذاشتند که این موضوع به تقویت نسبی ین انجامید. ارزهای مرتبط به کالا در بالاترین سطوح خود طی یک سال گذشته متوقف ماندند. یورو کاهش یافت اما دلار در مقابل ین ثابت بود. به نظر می‌رسد نگرانی در مورد احیای اقتصادی که پس از سقوط یکباره بازار سهام چین بوجود آمده بود در حال از بین رفتن است و همین موضوع به تضعیف دلار و ین (مأمّن سرمایه‌گذاری) دامن زده است. افزایش شاخص‌های سهام و قیمت کالاها در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه در بازار آسیا به افزایش اعتماد و ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران کمک کرد. بنابراین دلار و ین در برابر سایر ارزها عقب‌نشینی کردند. در روز پایانی هفته نیز شاخص تولیدات صنعتی چین منتشر شد که نشان می‌داد این شاخص با بیشترین سرعت طی ۱۲ ماه گذشته در ماه اوت افزایش یافته است. این خبر فشار بر دلار در بازارهای آسیایی را افزایش داد. ارزهای پربازده و مرتبط به کالا نیز از تحولات روز جمعه در برابر دلار منتفع شدند. اما ین نیز در این روز بر خلاف دلار با افزایش همراه بود. تقویت ین پس از آن صورت گرفت که GDP سه ماهه دوم ژاپن مورد بازنگری نزولی قرار گرفت. در حالی که آمارهای مقدماتی رشد ۰/۹ درصدی تولید ناخالص داخلی نسبت به سه ماهه اول را نشان می‌داد اما در روز جمعه اعلام شد که این رشد تنها ۰/۶ درصد بوده است که همین موضوع، تقویت ین و کاهش سهام نیکی را در پی داشت.

ب- بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ‌های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می‌گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می‌باشد که نرخ فراخوان یک‌شبه بدون وثیقه نام دارد^۲. جلسات سیاست پولی، مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می‌کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ فراخوان یک‌شبه مشخص می‌گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و

^۱Policy Board

^۲Uncollateralized Overnight call rate

حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می گردند. در حال حاضر نرخ بهره فراخوان (نرخ بهره سیاستی) ژاپن ۰/۱ درصد است که پایین ترین میزان نسبت به سایر کشورها با ارزهای جهانروا محسوب می شود. MPM بعدی قرار است روزهای چهارشنبه و پنجشنبه ۱۶ و ۱۷ سپتامبر برگزار شود. صورتجلسه این نشست نیز روز دوشنبه ۱۹ اکتبر منتشر خواهد شد. با توجه به نگرانی مقامات پولی ژاپن نسبت به شکننده بودن بهبود اقتصادی اخیر به نظر نمی رسد اعضای ۹ نفره کمیته سیاستی تغییری در نرخ فراخوان اتخاذ نمایند.

ج - اقتصاد داخلی

سرعت کاهش شاخص CPI ژاپن در ماه ژوئیه به رکورد تازه ای رسید و نشان داد که تورم منفی می تواند خروج دومین اقتصاد جهان از رکود اقتصادی را با مشکل روبرو سازد. شاخص CPI بدون لحاظ مواد غذایی تازه ۲/۲ درصد در دوره سالانه با کاهش روبرو شد. این شاخص در ماه قبل ۱/۷ درصد کاهش یافته بود. طبق اعلام دفتر آمار^۱ ژاپن این رکورد سریع ترین میزان از سال ۱۹۷۱ میلادی بوده است. ژاپن دوباره وارد دوره تورم منفی شده است. دوره ای که تا قبل از سال ۲۰۰۵ میلادی به مدت یک دهه اقتصاد این کشور را رنج می داد. مقابله با تورم منفی و حفظ روند احیای اقتصادی چلشهایی هستند که حزب دموکرات (جذب پیروز انتخابات پارلمانی اخیر به رهبری هاتویاما نخست وزیر منتخب) با آن روبرو خواهد بود. مصرفکنندگان، کسانی که مخارج آنها بیش از نیمی از اقتصاد این کشور می باشد در صورتی که انتظار کاهش قیمتها را داشته باشند ممکن است مخارج مصرفی خود را به تأخیر انداخته و سودآوری شرکتها را کاهش دهند. شرکتها برای مقابله با این وضعیت اقدام به کاهش دستمزدها خواهند نمود. موضوعی که به صورت غیر منتظره ای رخ داد و دستمزدها در ماه ژوئن با ۷ درصد کاهش روبرو شد.

^۱Statistic Bureau

حتی اگر مواد غذایی و انرژی از سبد CPI حذف شوند باز هم کاهش تورم پایه ۰/۹ درصد در ماه ژوئیه کاهش یافته که باز هم یک رکورد تاریخی محسوب می شود. تورم پایه در منطقه توکیو که جلودار روند تورم در کل کشور است در ماه ژوئیه ۱/۹ درصد در دوره سالانه کاهش یافته است.

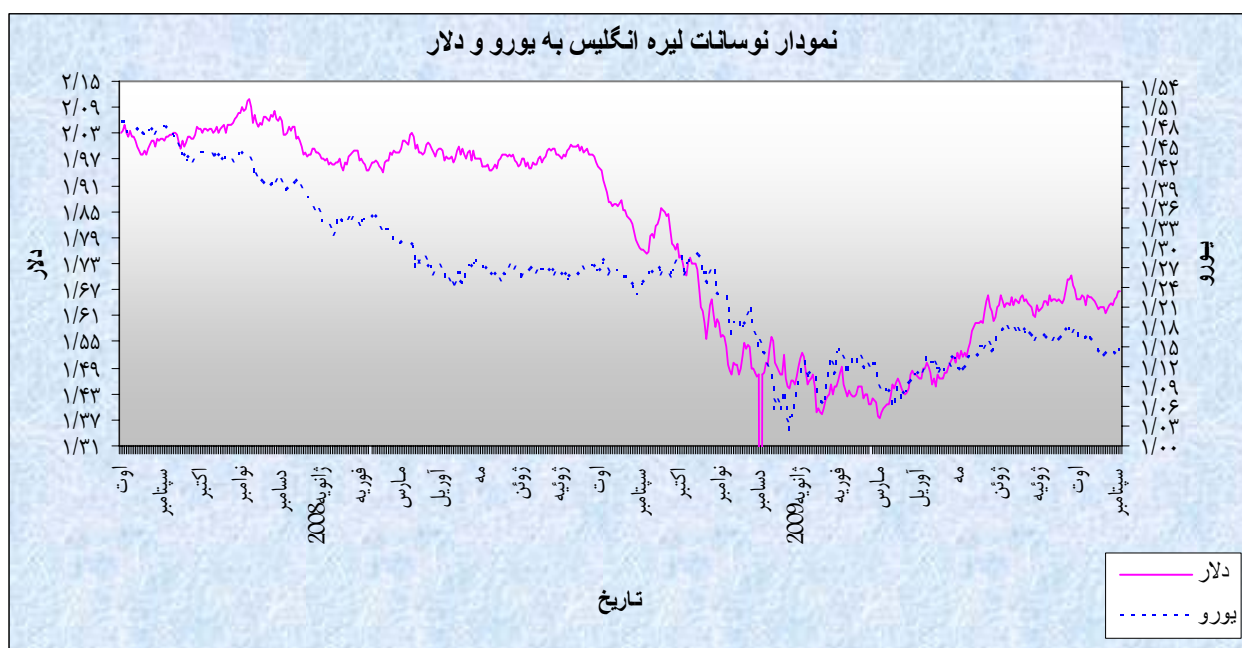
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن														
سال ۲۰۰۹														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه
نرخ بیکاری (به درصد)	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۷۰	۳/۹۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۴/۸۰	۵/۰۰	۵/۲۰	۵/۴۰	
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	۲/۱۷	-۳/۰۹	۰/۹۰	۰/۷۳	-۲/۳۱	-۳/۰۵	-۲/۸۰	-۱/۶۰	۰/۱۱	۰/۰۷	۳/۰۰	۵/۰۰		
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۰/۹۰	-۳/۵۰	-۲/۳۰	-۳/۱۰	-۸/۱۰	-۹/۶۰	-۱۰/۰	-۸/۶۰	-۷/۵	-۶/۶	-۱/۰۰	۲/۴۰		
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۲/۳۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۱/۷۰	۱/۰۰	۰/۴۰	۰/۰	-۰/۱۰	-۰/۳۰	-۱/۱۰	-۱/۸۰			
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)	۲۰۰۸Q3			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹				
	-۰/۳	-۴/۳	-۸/۷	-۶/۴										

۴- انگلیس

الف - نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی بااستثنای دلار امریکا و ین ژاپن تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۱/۵۸ درصد افزایش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۶۶۷۸-۱/۶۳۴۷ دلار معامله گردید.

پاسخ بازار مالی لندن در روز دوشنبه نسبت به موضع گیری سران گروه ۲۰ مثبت بود. گروه ۲۰ در بیانیه خود اعلام کرد که همچنان از اعمال سیاستهای انبساطی تا زمان خروج کامل اقتصاد جهان از رکود حمایت می کند. این موضع گیری دلار امریکا و ین را تحت فشار قرار داد. یورو به لطف این موضوع و بازگشت ریسک پذیری و تقویت بازارهای سهام تقویت شد ارزهای وابسته به کالا نیز تقویت شدند. اما استرلینگ نتوانست از فضای

ایجاد شده استفاده نماید. نگرانی‌ها در مورد جلسه پایان هفته MPC سایه ای بر عملکرد پوند استرلینگ در روز دوشنبه افکند و این ارز در سرمایه سازی موفق نبود. اما در روز سه شنبه انتشار شاخص تولیدات صنعتی در ماه ژوئیه بازار را امیدوار ساخت و باعث تقویت پوند گرید. گفتنی است که شاخص تولیدات صنعتی در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن ۰/۵ درصد افزایش یافت این شاخص در ماه قبل از آن ۰/۲- درصد بود. شاخص دلار، که عملکرد دلار در برابر ۶ ارز اصلی را نشان می دهد در روز سه شنبه به پایین ترین میزان خود طی یک سال گذشته رسید کاهش شاخص دلار پس از آن صورت گرفت که طلا به بالاتر از ۱۰۰۰ دلار در هر اونس صعود کرد و صحبتها در خصوص جانشین کردن طلا به جای دلار به عنوان ارز ذخیره بالا گرفت. عوامل فوق باعث تقویت یک درصدی استرلینگ در برابر دلار در روز چهارشنبه بود. با این حال نگرانی ها در مورد جلسه پایان هفته MPC مانع از آن بود تا پول شبه جزیره بتواند در برابر سایر ارزها پیشروی نماید. وقتی شورای سیاست پولی بانک مرکزی انگلیس در روز پنج شنبه نرخ بهره را در سطح ۰/۵ درصد باقی گذاشت و تغییری در برنامه خرید دارایی ها موسوم به QE ایجاد نکرد. استرلینگ با جهش قابل توجهی بویژه در برابر دلار روبرو بود. در حالی که پیشروی Cable در روزهای قبل بواسطه ضعف دلار بود اما در روز پنج شنبه و حتی جمعه پوند منشأ افزایش آن بود. لازم به ذکر است که در جلسه قبلی شورای ۹ نفره سیاست پولی BoE سه نفر از جمله مروینگ کینگ رئیس بانک مرکزی رأی به افزایش QE داده بودند. در روز جمعه استرلینگ برای چهارمین روز متوالی در برابر دلار افزایش یافت و به بالاترین میزان خود طی یک ماه گذشته رسید.

ب- بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم‌گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم‌گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می‌گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل‌ها (بانک‌ها، موسسات ارائه‌کننده خدمات مالی شخصی^۱ و بنگاه‌های مرتبط با اوراق بهادار^۲) مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در جلسه روز پنجشنبه MPC، نرخ ریپو برای ششمین ماه پیاپی در سطح ۰/۵ درصد باقی ماند و مجموع اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی‌های مالی بانک‌ها و موسسات مالی در سطح ۱۷۵ میلیارد پوند باقی ماند. با این حال اگر تحول چشمگیری در عرصه اقتصادی انگلیس رخ ندهد و بویژه سختی اعتبار کاهش نیابد به نظر می‌رسد BoE تا ماه دسامبر سال جاری نرخ بهره خود را کاهش دهد و یا اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی‌های مالی را از مقدار کنونی فراتر برد.

ج- اقتصاد داخلی

در حالی که انتظار میرفت تولید ناخالص داخلی انگلیس در سه ماهه دوم ۰/۸ درصد نسبت به سه ماهه اول کاهش یابد این شاخص کمتر میزان مورد انتظار کاهش یافت. بنابر گزارش مرکز آمارهای ملی انگلیس تولید ناخالص داخلی این کشور تنها ۰/۷ درصد کاهش یافته است. این کاهش در دوره سالانه ۵/۵ درصد می‌باشد که بیشترین میزان کاهش طی ۶۰ سال گذشته محسوب می‌گردد. بانک مرکزی انگلیس به همین دلیل

^۱ Building Societies

^۲ Securities Firms

برنامه خرید اوراق قرضه خود را به ۱۷۵ میلیارد پوند (۲۸۶ میلیارد دلار) افزایش داد. به احتمال زیاد اقتصاد شبه جزیره در سه ماه سوم باز هم رشد خواهد داشت اما رهایی کامل از رکود زودتر از سال ۲۰۱۲ نخواهد بود. به طور مثال مخارج سرمایه ای سه ماهه اول در دوره سالانه کاهش بسیار شدیدی داشت و ۱۵/۲ درصد کاهش یافت. مخارج مصرفی و سرمایه گذاری همچنان در حال کاهش هستند. سرمایه گذاری در بخش کسب و کار در حدود ۱۰/۴ درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری در سه ماهه دوم به بالاترین میزان طی ۱۴ سال گذشته رسیده و انتظار می رود روند افزایش بیکاری تا سال ۲۰۱۰ ادامه داشته باشد. چنین عواملی می توانند سرعت بهبود اقتصادی را کند نمایند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه
نرخ بیکاری (به درصد)	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۶	۶/۵	۶/۷۰	۷/۱۰	۷/۲۰	۷/۶۰	۷/۸۰		
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۱۶/۴	-۸/۸۷	-۶/۳	-۶/۵۹	-۶/۸۸	-۵/۴۰	-۵/۲۲	-۴/۴۸	-۳/۷۵	-۴/۸۰	-۳/۵۲	-۳/۴۸		
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۳	-۱/۷	-۲/۵	-۲/۹	-۷/۶	-۸/۳۰	۲/۸۰	۰/۷۰	۰/۲۰	-۰/۲۰	۰/۵۰	
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۴/۴	۴/۷	۵/۲	۴/۵	۴/۱	۳/۱	۳/۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۱/۸۰	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	۲۰۰۸ سوم	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹						
	۰/۵	-۱/۸			-۴/۹			-۵/۶						

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۲/۳۱ درصد، افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۹۹۵/۳۵-۱۰۰۵/۷۰ دلار در نوسان بود.

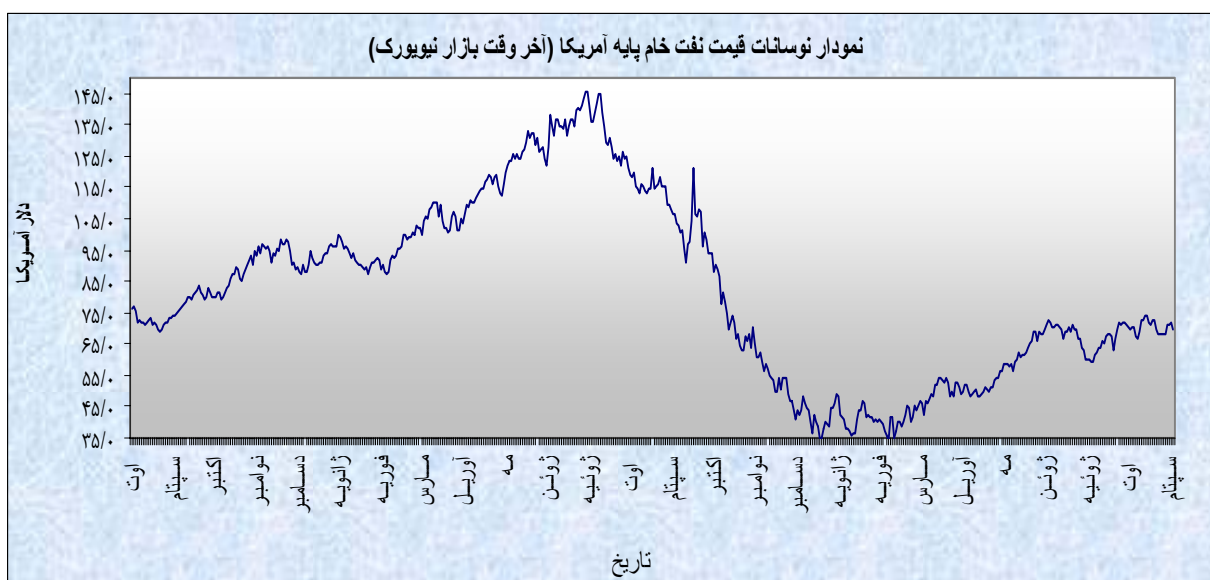
در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر بیانیه گروه ۲۰، نوسانات دلار و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در پایان هفته ماقبل وزرای دارایی و رؤسای بانکهای مرکزی گروه ۲۰ اعلام کردند تا زمانیکه اقتصاد آنان در وضعیت مناسبی قرار نگرفته، به سیاست انبساطی مالی و پولی ادامه خواهند داد. این امر به همراه ضعف دلار در برابر یورو سبب تقویت قیمت طلا در روز دوشنبه (در بازار لندن) و در روز سه شنبه در بازار نیویورک شد. حتی در مقطعی از روز سه شنبه در بازار نیویورک قیمت هر اونس طلا به سطح ۱۰۰۷/۴۵ دلار، یعنی به بالاترین سطح تاریخی آن در مارس سال ۲۰۰۸

میلادی (۱۰۳۰/۸۰ دلار) نیز رسید. لازم به ذکر است که در روز دوشنبه بازار طلای نیویورک در تعطیلات رسمی بسر می برد. پس از افزایش قیمت طلا به سطحی بالاتر از ۱۰۰۰ دلار در روز سه شنبه، احتمال افزایش عرضه قراضه طلا به بازار و احتمال کاهش تقاضا برای جواهرات تقویت شد. همین امر سبب تصحیحات نزولی قیمت طلا در روز چهارشنبه شد. البته کاهش قیمت طلا در این روز چندان شدید نبود. چون اولاً شرکت **Barrick Gold**، بزرگترین تولیدکننده طلا در جهان، در این روز اعلام کرد که قصد دارد حدود ۳/۰ میلیارد دلار سهام جدید منتشر کند و از وجوه آن برای کاهش بدهیهای طلای خود در بازار استفاده کند. این امر به مفهوم افزایش تقاضا برای طلا در بازار است. دوماً تداوم کاهش ارزش دلار و امکان جایگزینی تدریجی SDR به جای دلار به عنوان ارز ذخیره، موجب حفظ جاذبه سرمایه گذاری در طلا می شد. در روز پنجشنبه قیمت طلا تحت تأثیر اخبار مربوط به کاهش تولید طلا در آفریقای جنوبی، ادامه کاهش ارزش دلار و افزایش قیمت نفت، اندکی افزایش یافت. طبق ارقام منتشره در روز پنجشنبه تولید طلای آفریقای جنوبی در ماه ژوئیه سال جاری نسبت به ماه مشابه سال قبل ۷/۶ درصد کاهش یافت. آفریقای جنوبی، دومین تولیدکننده بزرگ در جهان است. در روز جمعه اعلام شد که تولید طلای چین در هفت ماهه اول سال جاری به ۱۷۲/۸۶۷ تن رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۳/۴ درصد افزایش نشان می دهد. چین در سال ۲۰۰۸ میلادی با تولید ۲۸۲ تن، بزرگترین تولیدکننده طلا در جهان شناخته شد. این کشور در سال ۲۰۰۸ میلادی، با مصرف ۳۹۵/۶ تن طلا، دومین مصرف کننده بزرگ طلا در جهان پس از هند بوده است. در روز جمعه علیرغم انتشار خبر مربوط به افزایش شدید تولید طلا در چین، قیمت طلا در این روز افزایش قابل ملاحظه ای نشان داد و به هر اونس بالاتر از ۱۰۰۰ دلار رسید ضعف ارزش دلار و ترس از کاهش قیمت سهام، از علل اصلی افزایش قیمت طلا در روز جمعه بود.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۳/۶۶ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۶۹/۲۹-۷۱/۹۴ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه ، بازار نفت نیویورک به مناسبت تعطیلات رسمی بسته بود . در مقطعی از روز سه شنبه ، قیمت طلا به سطح تکنیکی ۱۰۰۰ دلار رسید . این موضوع به همراه افزایش قیمت دیگر کالاهای اساسی نگرانی نسبت به خطرات تورمی را در کانون توجه فعالان بازار قرار داد . همچنین خوش بینی نسبت به دورنمای اقتصاد جهانی از یک سو موجب ترقی شاخص های سهام و از سوی دیگر موجب ضعف دلار شد . بطوریکه ارزش این ارز در برابر یورو به پایین ترین سطح خود در سال جاری میلادی رسید . این عوامل و شرایط تقویت کننده قیمت ها در روز چهارشنبه نیز کماکان بر بازار نفت تأثیر گذار بودند . البته در اواخر این روز بوقت بازار نیویورک ، معامله گران از افزایش قیمت ها استفاده نموده و به فروش های سوداگرانه روی آوردند . این وضعیت در بازار دیگر کالاهای اساسی نظیر فلزات پایه نیز وجود داشت بطوریکه سبب شد روند نزولی دلار هم تاحدی برگشت نماید و بربهای نفت تا حدی فشار نزولی وارد آورد . در روز پنج شنبه ، گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فراورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر شد :

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۰۹/۰۴ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۷/۵	-۱/۷۲	۱۱/۵۰
نفت حرارتی و دیزل	۱۶۵/۶	۱/۲۲	۲۵/۰۸
بنزین	۲۰۷/۲	۱/۰۲	۶/۱۵

بر اساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۴ سپتامبر نسبت به هفته ماقبل آن ۵/۹ میلیون بشکه کاهش پیدا کرد که از کاهش پیش بینی شده (۱/۵ میلیون بشکه) بسیار بیشتر بود . همچنین متوسط تقاضای بنزین در چهار هفته گذشته برای دومین هفته متوالی رشد داشت . البته فشار صعودی ناشی از انتشار این ارقام محدود بود چراکه گزارش مزبور نشان داد که ذخایر بنزین و فراورده های میان تقطیر افزایش داشته است . کلیه موارد یاد شده سبب شد که

بهای نفت در سه روز کاری اول هفته (سه شنبه تا پنج شنبه) از سیر صعودی برخوردار باشد . در روز جمعه کارشناسان بازار با تحلیل بیشتر گزارش روز قبل وزارت انرژی آمریکا بدین جمع بندی رسیدند که نگرانی هایی نسبت به تقاضا برای این فراورده وجود دارد . چراکه موجودی انبار این فراورده بیش از ۲ میلیون بشکه افزایش نشان داده بود که نشان از مازاد عرضه دارد . بنابراین انتشار گزارشی مبنی بر افزایش شاخص اعتماد مصرف کننده آمریکا در ماه سپتامبر نتوانست تأثیر مثبتی برای بازار نفت به ارمغان آورد و قیمت این ماده در آخرین روز هفته کاهش پیدا کرد .

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۹						
متوسط هفته	جمعه ۱۱ سپتامبر	پنجشنبه ۱۰ سپتامبر	چهارشنبه ۹ سپتامبر	سه شنبه ۸ سپتامبر	دوشنبه ۷ سپتامبر	روزهای هفته عنوان
۶۸/۸۶	۶۷/۶۹	۶۹/۸۶	۶۹/۸۳	۶۹/۴۲	۶۷/۵۱	نفت برنت
۷۰/۹۱	۶۹/۲۹	۷۱/۹۴	۷۱/۳۱	۷۱/۱۰	تعطیل	نفت پایه آمریکا
۶۸/۰۶	-	۶۹/۲۳	۶۸/۹۷	۶۷/۸۳	۶۶/۲۰	نفت اوپک